SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 113. **V Ljubljani,** v sredo 19. maja 1886. **Letnik XIV.**

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. maja.

Raznoterosti.

V današnji seji izročil je poslanec Pfeifer peticijo dolenjskih občin Rake, Studenca in Krškega za odpis zemljišnega davka vsled škode, ki sta jo 8. t. m. napravila mraz in slana.

Po razdelitvi peticij so se vršile dopolnilne volitve za nektere odseke, potem pa je prišla na vrsto zahteva Št. Politske mestne delegirane sodnije za dovolitev preiskave zoper poslanca Pirkota. Odsek je predlagal, da naj se želja spolni, poslanec Lienbacher pa je krepko ugovarjal, da ne gré zarad takih malenkost poslance odvračati od državnozborovih sej. Pirko se sam ni nič pregrešil, ampak pregrešil se je le njegov pes. O nekem času je bilo namreč zarad nekega steklega psa zaukazano, pse zapirati in jih le na vrvici seboj voditi. Pirko je šel v svojo zunaj vasi ležečo klet, pa sredi pota jo za njim pridrvi njegov pes, ki je bil iz zapora ušel. Zatožili so ga pa vendar le zarad prestopka zakona zoper živinsko kugo, in sodnija ga je klicala k zagovoru. Državni zbor je pritrdil Lienbacherju in preiskavo odrekel.

Odpisovanje zemljišnega davka.

Za tem predmetom nadaljevala se je obravnava zakona gledé odpisovanja zemljišnega davka. Govorila sta tudi poslanca Vošnjak in Pfeifer in priporočala dostavek, da odpis veljá tudi za drugo leto, ako vremenske nezgode napravijo toliko škode, da zemljiša tudi v drugo leto le malo ali pa nič ne rodé. Enake predloge priporočala sta Tausche in Coronini, zopet nekaj druzih prememb sta nasvetovala Neumayer in Pollak, pa pri glasovanju so večidel obveljali predlogi odsekovi, in je bil sprejet le dostavek, ki ga je priporočal grof Coronini. Sicer sem pa že zadnjič omenjal, da je vse eno, kako se postava sedaj sprejme, ker je v tej podobi vlada nikakor neče priporočati v Najvišje potrjenje.

Nagodbini odsek.

Kakor sem že zadnjič poročal, tako se je včeraj zgodilo. Nagodbini odsek se je razdelil v tri oddelke, kterih eden se bode pečal z banko, eden s carinsko in trgovsko pogodbo, eden pa s sladkorjem.

V bankinem odseku so: Rieger (načelnik), Sturm (namestnik), Grigorcea, Lienbacher, Poklukar, Hlavka, Trojan, Fanderlik, Hausner, Abrahamovič, Bilinski, Neuwirt, Magg, Herbst, Knotz.

V carinskem in trgovskem oddelku: Klaič, Tonkli, Liechtenstein, Sochor, Zeithammer, Matuš, Vucetič, Madejski, Czartorijski, Chrzanovski, Chlumecky, Derschatta, Kopp, Pirquet, Strache.

V sladkornem oddelku: Kinski, Meznik, Salašek, Ozarkievič, Neuner, Fischer, Thurnher, Smarszewski, Javorski, Visocki, Proskovec, Plener, Auspitz, Kirschner, Menger.

Vsak oddelek bo svojo reč pretresal za-se, in drugim udom odsekovim je le dovoljeno, da smejo kot poslušalci hoditi k oddelkovim sejam, kar bo pa le mogoče, ako ne bodo oddelki ob enem zborovali. Vsak ud bo toraj jako malo vedel o tem, kar se godi v drugem oddelku in zlasti kaj bode vlada odgovarjala na posamezne opazke ali vprašanja, in dasiravno bodo oddelki pozneje reč še enkrat predložili skupnemu odseku, to vendar ne bo imelo druzega pomena, kakor da bode odsek formalno potrdil, kar bodo materijalno priporočali oddelki. To je najbolji dejanski dokaz zoper nje, ki so priporočali en sam odsek, in ki že pregledujejo napako, da se je izbral en sam odsek. Naj pri tej priliki še dostavim, da je poslanec Šuklje svojim tovarišem s častno besedo zatrdil, da z dotičnim člankom „Slov. Nar.“ ni v nikakoršni zvezi in da so neopravičeni napadi na slovenske poslance tudi njega zaboleli, kar bode izjavil tudi „Slov. Narodu“, ako bode sprejel to njegovo izjavo.

Govor g. posl. Poklukarja

v državnem zboru dné 13. maja 1886 o odpisovanji zemljiščnega davka.

(Dalje.)

Ako se pa že pečamo z vprašanjem za kmete tako silno imenitnim, kterega povsod soglasno zahtevajo, mislim, da si moramo določiti zanj podobo, ki bi jo po sklepnem postopanji na postavnem potu dosegli, in ktera bi ob enem davkoplačevalcem ugajala.

Če se postavimo na to stališče, ne smemo tudi druzega prezreti, kar je s tem vprašanjem v zvezi. Glavna točka, za ktero se pulimo, je alineja 4 § 1 in v prvi vrsti se gre za to, ali imajo škode v imenovanej alineji naštete pravico do odpisavanja davka, kedar nastanejo ali ne. Drugo vprašanje je pa: ali se nam je ob enem ozirati na revščino posestnikovo, ako alineja 4 ostane.

V davkovskem odseku se ni nikak tak predlog stavil, da bi se škode v alineji 4 naštete sprejele v alinejo 1, pač pa se je predlagalo, da naj bi določba o osebni revščini posestnika odpadla, in to je bila, lahko rečem edina točka, v kteri se v davkarskem odseku nismo vjemali. Vse druge točke sprejele so se skoraj soglasno, kakor se bodo visoki zbornici predložile. Zato se moramo pa posebno z alinejo 4 prvega paragrafa nekoliko bolj pečati. Tukaj je treba v prvi vrsti pomisliti, ali imamo vzrok po dosedanjih skušinjah do vlade nezaupljivi biti v slučajih, kjer je bilo le od nje odvisno odpis davka dovoliti ali pa ne.

Izkaz, kterega je g. predgovornik deloma omenjal, je v tem smislu jako zanimiv, in drugi gosp. predgovornik je pa kar naravnost rekel, da naj bi se iz tega izkaza objavile podrobnosti. Ne smatram tolikanj za svojo dolžnost, da bi posamičnim gospodom, kteri bi se bili lahko sami o teh podrobnostih prepričali, tukaj taiste na novo razkladal, pač pa bodem to storil zarad tega, da se bodo posestniki sami lahko prepričali, ali vlada na podlagi njenega dosedanjega postopanja pri odpisovanji davka po nezgodah, kakor so tiste po raznih naslovih naštete, še zasluži zaupanje tudi v bodočnosti ali ne. Izkaz ima na eni strani odpisane davke, sostavljene v skupine po raznih deželah za 11letno dôbo od 1874 do 1884 izvzemši Tirole in Predarlsko, o kterih ima izkaz podatke le iz poslednjih štirih let.

Podrobnosti so pa te le:

Vsega skupaj odpisalo se je v tej dôbi 43.824 občinam davka: V Dolenji-Avstriji 2450 občinam, v

---

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebízský.

(Dalje.)

Ej, kaj bi danes o tujini govoril, no, kje je kaj? — Povedal vam bom nekaj od domá. Na to sem mislil že večkrat.

Vetrovec je po sosedih pogledal, s pogledom, kakoršnega pri njem niso bili navajeni. Kakor so ga danes videli, jim ni bil nič prav všeč; morda je zarad tega tak, ker je bil pri njem zopet neki pater, ali drugi, kakor zadnja dva oba. Povsod je vse vidil; ljudi, ki so za njim skoz razpokline kukali, je tako ostro pogledal, da so takoj odskočili od vrat.

Jiřička se je tudi danes za „strička“ nekako bala.

Tako jezno, kakor je danes govoril s tem čudnim možem, oblečenim v črno, na ledji tesno pripeto, doli do pêt plavajočo obleko, ga še nikoli ni slišala govoriti. — Zadiral se je, njegov govor je bil bolj in bolj sovražen, glas razjarjen . . . Jiřička stoječa v veži se je tresla po celem životu, in kaj še le, ko so potem zabuhnile vrata naprej in je nekaj padlo na tla in se zdrobilo. Tega ni mogla več prenašati; zbežala je v sobo, kjer je bil že zeman sam, pobirajoč po tleh ležeče črepinje. Jedna najlepših pepelnic je bila razbita na neštevilne kose. Vetrovec je o nji pravil, da v ti mora biti pepel kacega vojvoda ali knjeginje.

„Kaj se je vam zgodilo, striček?“

Jiřička je pritisnila svojo glavo na čelo zemanovo.

„Kaj vam je naredil, mili striček, ta mož?“

Vetrovec pobravši vse kosce — tudi najmanjše — položil jih je zopet na prejšnje mesto. Le pepela ni mogel pobrati; ali pometel ga je skupaj kar se je dalo čisto, ter nasul zopet v sosednjo pepelnico.

„Ob srečo v življenji, Jiřička, so pripravili to česko ljudstvo in zdaj je skušajo pripraviti še ob ta mir, kterega mu iztrgati še niso mogli! — Tudi ob ta pokoj, milo dete! — Jaz bi se bil skoraj sprijaznil z mislijo, da ga že imam! — Pokoj — in — na Českem! Pri nas bode pokoj le tedaj, kedar se naredi iz te mile zemlje eno samo široko pokopališče. — Ali že od zraka se bo zadušil, komur bi prišlo na misel, zidati na tem pokopališči nova bivališča! — Naše dosedanje življenje je šteto na minute. — Kaj jaz! — Z menoj bode lahko delo! — Ali ti — ti sirota draga, kdo se za-te zmeni, kdo se te usmili, kdo spregovori s teboj prijazno besedo!“ — —

Vetrovec je jel potem jokati. Ni pogostna prikazen, videti plakajočega moža. Človek krči tesno usta, zapira oči in obličje obrača v stran, ko bi mu morda prisolzela solza, da bi je nihče ne videl. Ali neizmerno težki časi so to, ko se ne more solz zdržati mož, čigar leta se nagibajo na zimo, na čigar usehlem obrazu jih nismo videli, niti ko je prišel na svoj dvorec in ni našel žive duše v njem.

Zato tudi je danes večer, ko so se sešli Žalovci, premišljeval, kaj bi njim povedal, in zato je začel o tem, česar do sedaj še ni nikoli omenil. — Toraj, poslušajmo tudi mi!

Gorenji-Avstriji 363, na Solnograškem 257, na Štajarskem 8236, na Koroškem 959, na Kranjskem 1550, na Primorji 2762, v Dalmaciji 895, na Českem 8493, na Moravskem 3403, v Šleziji 714, v Galiciji 13.012, v Bukovini 232, in na Tirolih in Predarlskem 413 občinam, na kteri pokrajini se je pa, kakor sem že poprej omenil, le poslednje štiri leta ozir jemal.

Odpisanega za škodo po toči dobile so davka: Dolenja-Avstrija 324.811 goldi., Gorenja-Avstrija 63.075 gold., Solnograška 14.144 gold., Štajarska 554.577 gld., Koroška 87.774 gld., Kranjska 154.134 gold., Primorje 245.620 gld., Dalmacija 43.937 gld., Česka 1,132.782 gold., Morava 365.617 gld., Šlezija 32.775 gld., Galicija 520.446 gld., Bukovina 22.081 gold., Tiroli in Predarlsko za štiri leta 19.857 gold. Vsega skupaj se je vsem deželam v teku omenjene dôbe za škodo po toči napravljeno odpisalo 3,881.630 gold. davka.

Škode na ognji so malostne. V večji svoti ustavljene so v Galiciji s 73.824 gold. Vsega skupaj je pa 74.986 gold. na ta račun odpisanih davkov.

Oddelki, kjer je vknjižena škoda, ki so jo napravili razni žužki, tudi niso posebno obširni; kajti za vse dežele skupaj ne znašajo več, kakor 50.795 gld. Nekterih pokrajin ondi niti ni ne, iz česar sklepam, da niso v tem smislu nikake škode imele. Kar se pa tiče posebno onega slučaja v alineji 4 § 1. opisanega, ima na svoj račun sledeče odpise davkov skupaj za slano, sušo in druge škode na pridelkih. V tej dôbi spada na Dolenjo-Avstrijo z 816.021 gld., na Gorenjo-Avstrijo nič, na Solnograd 42 gld., na Štajarsko 152.127 gld., na Koroško nič, na Kranjsko 17.096 gld., na Primorje 35.246 gld., na Dalmacijo 14.240 gld., kjer se je bilo ozirati tudi na trtno bolezen; na Česko 164.917 gld., na Moravo 79.097 gld. in za Predarlsko 64 gld. Šlezija, Galicija in Bukovina niso nič dobile. Skupaj se je toraj v tej dôbi odpisalo davka zarad poškodovanih pridelkov: Dolenji-Avstriji 816.021 gld., Gorenji-Avstriji 65.201 gld., Solnogradu 16.730 gld., Štajarju 781.839 gld., Koroški 98.086 gld., Kranjski 217.073 gld., Primorji 629.893 gld., Dalmaciji 158.741 gld., Češki 1,977.811 gld., Moravi 829.830 gld., Šleziji 112.587 gld., Galiciji 828.190 gld., Bukovini 420.303 gld., Tirolski in Predarlski za poslednja 4 leta 43.176 gld. Skupna svota odpisanih davkov v tej dôbi pa znaša 6,599.431 gld.

Tù imam še drugo sostavo po letih. Gospod poslanec Siegl je sicer rekel, da se v tem smislu v dôbi Auerspergovega ministerstva ni nič manj zgodilo, kakor druge leta, kar pa sicer nikakor ne more merodajno biti, češ, da bi po tem sodili blagohotnost tedanje vlade, kajti v tem oziru odločuje edino le škoda sama. Toda naj že bo temu kakor rado, reči moram, da so izkazi za leti 1877 in 1878 najmanjši, kar si jih sploh misliti morete. Tedaj je bilo odpuščenega davka v letu 1874 689.633 gld., leta 1875 757.686 gld., leta 1876 713.214 gld., leta 1877 pa veliko manj, namreč le 399.318 gld., leta 1878 celó le 227.347 gld. Od tedaj so pa svote odpisanih davkov zopet večje in znaša tista leta 1879 že 561.180 gld., leta 1880 687.650 gld., leta 1881 648.700 gld., leta 1882 641.474 gld., leta 1883 551.181 gld. in za leto 1884 712.080 gld. Povprečna svota na leto pa znaša 606.817 gld. in s to svoto računi tudi finančno upravništvo vsako leto pri določevanji budgeta.

Moj gospod predgovornik je na dolgo in široko ugovarjal včerajšnji trditvi gospoda vladnega zastopnika, da bi se bili stroški za nadrobne preiskave in določitve škode, določene v alineji 4 silno narastli in pa da bi niti zadosti potrebnega osobja pri rokah ne bilo. Gledé osobja se tukaj ne bodem pričkal, ker me ta zadeva ne briga. Mislim pa, da, ker ima vsak posestnik pravico na svoji poškodovani parceli škodo si oceniti dati, je on s tem le željo izrekel, da naj bi se osobje zdatno pomnožilo. To bi pa ne imelo nobenega smisla, ker bi preveč veljalo in bi odpisi davka potem več škode, kakor pa koristi donašali. Gledé stroškov se pa z dobro vestjo lahko sklicujem na mnogoletne skušinje starega mojega tovariša iz našega deželnega zbora, ki je v tem oziru mnogo delal. Ta mi je rekel: „Kot davkarski uradnik dobil sem ob vsaki taki objavi nalog, škodo osobno preiskati, kar sem večkrat tudi vestno spolnil. Pri tem sem se pa zopet večkrat prepričal, da če bi poškodovane kraje povsod osobno obhodil ter se na vsako tako objavo oziral, bi po mojih skušnjah stroški za tako določevanje tako narastli, da bi odpisani davek desetkrat, dvajsetkrat, da, tudi stokrat presegali. Zarad tega sem dostikrat opustil osobne ogledе in sem druzega za to pooblastil.“

Ob enem je pa moj tovariš tudi višjo finančno oblast na to opozoril, da kedar so se kmetom taki odpisi objavili, so taisti navadno žalostno z glavami zmajavali, češ, za teh par krajcarjev, ki ste nam jih brsnili, pač ni bilo treba drage komisije, s kterimi nam v bodočnosti le rajši prizanašajte, bomo laglje shajali. Navedel je tudi slučaje, kjer je bilo kmetu 50 kr. davka odpisanega, komisija je pa za ocenjevanje škode po 8 do 10 in tudi 12 gld. dobila, kakor je bil kraj ocenjevanja ravno oddaljen. Take skušinje v človeku takoj vsak ogenj pogasé za natančno preiskavo vsake škode. Opozorujem Vas pri tem tudi še na izkaz II., ki ravno v 2. tabeli pred nam leží. Tù imate v prvem izkazu navedene stroške, ki jih je ocenovanje škode provzročilo. Pri tej priliki bi memogredé prvega gospoda govornika opozicije opozoril, da se jako moti, če misli, da dotični poškodovanec ne trpí le stroškov za pismeno objavo, temveč tudi one za oceno škode. Ne, te poslednje izplačuje urad sam. Če toraj vse tiste slučaje natanko prevdarimo, v kterih so se le malostne svote odpisale, se nam takoj pokaže jako podučljiv zaključek, kako koristna da je za nas absolutna dolžnost vlade, vsako tako škodo oceniti in odpis določiti.

(Dalje prih.)

---

73. odborova seja „Matice Slovenske“

dné 12. maja 1886.

Navzočnih 21 odbornikov, med njimi 2 vnanja (Kersnik in Svetec); predseduje prof. J. Marn.

Predsednik naznanja, da sta zapisnika o LXXII. odborovi seji in o XXI. rednem velikem zboru pregledala in potrdila overovatelja Kržič in Pleteršnik, kar brez ugovora obvelja.

Potem poroča, da je dobil od dr. Poklukarja z Dunaja pismo, v kterem mu naznanja, da ne more priti k današnji seji, pové, da odborník Murnik izročenega odborništva ni sprejel vsled preobilega drugega posla, da bode toraj treba na njegovo mesto pozvati drugega.

Odbor sklene, častnemu članu, dr. Vatroslavu Jagiču, poleg navadnega pisma, kedar se preseli na Dunaj, poslati častno diplomo.

Potem se vršé volitve in so voljeni: Josip Marn (z 19 glasovi izmed 21) prvosednik; Franc Levec (s 16 glasovi) prvi in dr. Josip Poklukar v ožji volitvi (s 13 glasovi) drugi podpredsednik Z vsklikom se potem izvoli: Ivan Vilhar, blagajnik; Luka Robič, pregledovalec društvenih računov; Andrej Praprotnik in Anton Zupančič, ključarja; Anton Kaspret in Anton Kržič, overovatelja sejnih zapisnikov.

Predsednik se zahvaljuje za izkazano mu čast; pravi, da se je te časti doslej branil zaradi svoje bolehnosti, da pa letos izvolitev sprejme, ker se mu zdravje nekoliko boljša, ker mu tajnik delovanje bistveno olajšuje, in ker si je v svesti, da ga bodo vsi — kakor dosedanji, tako tudi novi — odborniki krepko podpirali. Pravi, da je ravno včeraj minulo od prvega občnega zbora 21 let, v kterem je bil voljen prvi stalni odbor, iz kterega nas je domačih danes tukaj še petorica (starosta dr. Zupanec, blagajnik Vilhar, profesor Vavrů, ravnatelj Praprotnik in govornik sam) — stara garda, kakor pravi naš Davorin. Pozdravlja novoizvoljene odbornike in čestita društvu k njegovemu pomlajenju, spominjaje se besed ranjkega Slomšeka, naj se premenitev godi, da se družba z novoizvoljenimi pomladi, po starih pa v lepem redu ohrani. Povdarja složno delovanje na korist jedinemu višjemu namenu, ki ga ima društvo. Prosi odbor, naj gleda vedno na to, da se oseba nikdar ne žali; naj odborniki, če so že kterikrat „inimici rei“, vedno ostanejo „amici personae“. Naj se spoštujejo vsi stanovi, ker so vsi potrebni; naj se posebej ne prezira duhovniški stan, ki se je že od nekdaj dejansko zanimal za slovensko slovstvo in je tudi „Matici“ velika zaslomba. Konečno izraža govornik željo, da se varuje potrebna tajnost sejnih razprav.

Predno se vrši volitev v odborove odseke, sprejme se predsednikov nasvèt, naj bi se odsekoma število članov primerno skrčilo, ker bi se s tem delovanje močno olajšalo, in ker pridejo vse obravnave odsekov tako ali tako v konečno rešitev pred odbor, in naj bi imel gospodarski odsek v prihodnje le po tri, književní odsek pa kot važnejši, ker se peča z izdavanjem knjig, kot z najimenitnejšim društvenim namenom, po sedem Ljubljanskih odbornikov, ki naj bi bili zopet zastopniki kolikor mogoče raznih stanov ali šolskih vrst. Vnanji tako ne morejo prihajati k posvetovanji; kadar pa bode kazalo, naj se vsakteri odsek pomnoži s strokovnjaki ali z odborniki, kteri so mu ravno potrebni. Z vsklikom se potem izvolijo: a) v gospodarski odsek: L. Robič, dr. J. Tavčar in J. Vilhar; b) v književni odsek pa A. Kržič, Fr. Levec,

---

XII.

„Bili so prvi dnevi meseca marca in sv. Gregor pred durmi. Polje pak je bilo še pokrito s snegom, gore bele in dan za dnevom so sem z Nemškega pihali mrzli vetrovi. Mi smo sedeli nekega takega večera okoli ognjišča in tako preganjali dolg čas, kakor smo mogli. Jaz sem zamogel takrat še skale lomiti, s tema rokama razdrobiti podkev, kakor nič, star meč, kakoršne so hranili po orožnicah nekaj zavoljo spomina, kako močni ljudje so bili nekdaj, v jedni roki nad glavo sukati. — Še danes bi se upal Turka in konja z jednim udarcem presekati. — Toda večkrat smo vtihnili in poslušali. Veter je pihal v sobo skozi najmanjše luknjice. Komaj da smo mogli ohraniti ogenj na ognjišči. Stari sluga je pripovedoval o Meluzini. Tudi gospod Harant z otroci je prišel doli. Bilo mu je zgoraj skoraj tesno pri srci. — Nagloma zalajali so psi na dvorišči in na stolpu oglasilo se je močno trobenje. — Naš gospod je vstal in se ozrl po nas, kakor bi hotel sešteti naše glave, ali nas prašati, če se sme zanašati na nas. Malo je prebledel, oko njegovo pak, ugledavše oba fantiča, zalesketalo se je živahno, kakor biser, kedar pade iskra nanj, potem ju je poljubil ter izročil staremu slugu, da ju odpelje, a nam je rekel: „Že gredó po mé! — Bodete videli, da so to cesarski komisarji!“ — Nam se je zdelo po teh besedah, kakor da je jel obokani strop padati na glave. Nikomur ni niti na misel prišlo, da bi na tak način našega gospoda klicali na sodbo. Že imenitneje glave so mislile, da so na Dunaji pisma, tikajoča se vstaje, založili „ad acta“, in da bodo ravnali po milosti; le nekaj malo da jih bo kaznovanih z odvzetjem premoženja in dva ali trije tudi s smrtjo . . . A ti zadnji so bili dobro prikriti na tujem. — Čuvaj je ves zasopljen pribežal v sobo, iskaje gospoda. — „Ali smem odpreti? — V imenu cesarjevem hočejo v grad!“ — „Odpri!“ — Gospod zgovoril je to besedo mirno in zrl potem, naslonivši se na hrastovo mizo, proti vratim. Psi na dvorišči tulili so grozno, toda bili so še na verigah. Zunaj zadonele so konjske podkve in zaškripala kola. — „Ubežaj njim, gospod! — Še je mogoče! — Skoz te duri! — Jaz te pripeljem do tvojega stanovanja!“ — Ali komaj je čuvaj dogovoril, zazvonili so v veži meči, zabrenkale ostroge in v vratih v hišno sobo prikazala se je glava cesarskega komisarja, koj za uradnikom pa čelada dragonskega častnika. — „Gospod Krištof Harant z Polžic in Bezdružic! — Ali si mar ti?“ — „Ti si rekel!“ odvrnil je gospod. — „V cesarjevem imenu! — Si moj jetnik! — — Tukaj je berič!“ — „Tvoja dolžnost, gospod?“ — „Da te odpeljem v ječo!“ — Mi smo se ozrli po orožji, razobešenem po stenah. — „Primite tega in potem preglejte dobro grad!“ — V tem trenutku je pritekla gospa, vzbudivša se od nenavadnega lajanja psov in govorjenja na dvorišči. Nekaj dni sèm je bolehala in ta dan je celi dan ležala.“

Vetrovec je naglo vtihnil.

Na dvorišči je zalajal pes; toda umolknil je takoj. Pred hišo čuli so se koraki in predno je prišel zeman k durim, že je stal na pragu — gospod Hanuš, ljubljenec pokojnega gospoda. Mladi mož ugledavši tù toliko ljudi popolnoma molčečih, obstrmel je nekoliko.

„Gospod, ravno pripovedujem o tvojem očetu! — To je božji prst! — Kako prideš sem?“

„Si pozabil, da sem ti ondan rekel pri razhodu; videl boš, da bom še prišel?“

„Nisem pozabil! — Ali verjel ti nisem! — A kako, da prihajaš takošen?“

M. Pleteršnik, A. Raič, F. Stegnar, Ant. Zupančič in Vil. Zupančič.

Vse potrebne priprave za Kopitarjevo slavnost se popolnoma prepusté posebnemu odseku ad hoc, kteremu bodi skrb za to, da se slavnost za društvo častno izvrši. „Matico“ bodo v tem odseku zastopali: prof. Levec, dr. Tavčar in dr. Zupanec.

Gledé ponudbe odličnega matičinega ustanovnika, društvo naj bi dajalo staroslovenske spominke v izvirniku in v novoslovenski prestavi s kratko razlago na svitlo, da je on potem založi, sklene odbor delo izročiti posebnemu odseku, da v ta namen napravi osnovo, ki se ima ponudniku potem predložiti v prevdarek in konečno odobrenje.

Na mesto gospoda, ki odborništva ni sprejel, se odloči odbor, naj predsedništvo pozove onega gospoda, ki je za izvoljenimi dobil največe število glasov; če bi ta ne hotel odborništva sprejeti, naj povabi njegovega naslednika itd. — Ker sta se na dotično povabilo za g. Murnikom odpovedala tudi gg. Fr. Povše in dr. Jos. Pajek, naprosi se g. Iv. Tomšič, da vstopi zopet v odbor, na čast in korist Matici sami.

Na predsednikovo vprašanje, kaj naj se storí s českimi šolskimi knjigami, ki so darilo gosp. Lega, sklene odbor po novem razgovoru, naj se ne dadô učiteljskima knjižnicama tukajšnjih srednjih šol, marveč ostanejo naj v društveni knjižnici.

Odbor vzame na znanje poročilo o nekterih denarnih zadevah (računi, tirjatve), ki se tičejo Matice.

Poročilo o letošnjih društvenih knjigah se odobri. Vse konečno sklepanje od došlih in obljubljenih rokopisih, kakor sploh o vseh jednacih književnih zadevah, se prepušča književnemu odseku. Ker so za pričujoče leto knjige že v redu, omenja predsednik, da utegne prihodnja odborova seja biti še le v začetku bodočega, ako se pa kaže potreba, skliče se še pred sklepom tekočega šolskega leta.

Nekteri šolski zavodi se zahvaljujejo za podarjene jim knjige iz društvene zaloge, drugi zopet prosijo za-nje, kar jim odbor po zmožnosti dovoli.

Več novih poverjenikov se soglasno odobri; zaradi nekterih mest, manj ali dalj časa izpraznjenih, se stavijo dotični primerni nasvèti.

Za lansko leto je plačalo 1126 letnikov, za letošnje pa 377. Od zadnje odborove seje (17. marca) je pristopilo Matici na novo 25 letnikov, namreč:

1. Kunc Avgust, posestnik v Črnomlji;
2. dr. Primožič Anton, c. kr. gimn. prof. v Iglavi;
3. Gros Peter, nadučitelj v Zagorji;
4. Bedenek Jakob, sovrednik „Slovenca“ v Ljubljani;
5. Kobilca Ivan, kaplan v Ljubljani;
6. „Bralno društvo“ v Železnikih;
7. Kljun Matej, kaplan v Železnikih;
8. Mrak Jakob, župnik v Železnikih;
9. Sušnik Ivan, kaplan v Selcih;
10. Štabuc Jernej, kaplan v Konjicah;
11. Kalan Ivan v Ljubljani;
12. Pichler Josip, aprob. gimn. suplent v Ljubljani;
13. Pesjak Mihael, župan in posestnik v Kameni Gorici;
14. dr. Fon Josip, primarij itd. v Zagrebu;
15. Knjižnica gimnazijska v Zagrebu;
16. Kuralt Franc, tajnik gosp. društva v Zagrebu;
17. Magdić Franc, kr. realski prof. v Zagrebu;
18. dr. Mušić Avgust, kr. gimn. prof. v Zagrebu;
19. Stožir Ivan, kr. realski prof. v Zagrebu;
20. Šrepel Milivoj, kr. gimn. prof. v Zagrebu;
21. Veršec Anton, kr. fin. tajnik v Zagrebu;
22. dr. Weingerl Josip, primarij v Zagrebu;
23. Šeidl Ferdinand, aprob. cand. prof. in meščanski učitelj na Krškem;
24. Dolžan Ivan, župnik v Ihanu;
25. Mikuš Anton, cand. prof. v Ljubljani.

Književni prirastek znaša od zadnje seje 41 knjig, zvezkov in časopisov. (26 po zamenji, 15 vsled daril; 19 českih, 17 ruskih, 4 sorbske in 1 srbska.)

Gospodarskemu odseku se prepusti, da primerno uravná najemščino v hiši na Bregu št. 8.

Zastopnikom v upravnem odboru „Narodnega Doma“ se potrdi dosedanji zastopnik gosp. Luka Robič.

Odbor dovoli, da se vezati dá nekaj slovenskih knjig iz društvene knjižnice.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključi predsednik sejo ob $7^1/_2$. uri na večer.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. maja.

Notranje dežele.

Pražski mestni očetje pripravljajo se na ***veliko posojilo,*** ktero mislijo napraviti za mestne potrebe pri „zemljiščni banki“. Na posodo bodo vzeli dva milijona goldinarjev in pa obresti pri starem devet milijonov obsegajočem posojilu bodo znižali menda na $4^1/_2$%. Zemljiščna banka je bila svoje dni že pri volji, obresti sama po sebi znižati na 4·75% toda s pogojem, da mesto Praga 15 let ne bode posojila odpovedalo. Ob enem bi bila pa ob prav takih pogojih zopet dva milijona posodila in pa tisti milijon dolga bi bila plačala, ki ga ima Pražska mestna občina pri „češki založni“. Kratko rečeno, zemljiščna banka je pripravljena ves dolg v znesku 12 milijonov po $4^3/_4$% prevzeti. To so nedavno v dotični seji obravnavali udje zemljiščne banke in pa nekteri mestni očetje, ter so poslednji pred vsem odločno zavrgli misel, da bi občina ne imela pravice 15 let posojila odpovedati. Bankini vodja Taussig je konečno vidóč, da nič ne opravi, predlog umaknil, za to pa zahteval, da se obresti zvišajo od 3 na 4%, če bi občina poprej posojilo vrnila, kakor pa v 15 letih. V tem so se pa kmalo zedinili. To je sam na sebi faktum. Znamenito pri vsem tem je pa, da se je vsa razprava po eni strani smatrala za tajnost, po drugi pa po nemških Pražskih in Dunajskih listih razbobnala. Tajnost je bila toraj le za češke liste. V tem oziru smo tudi pri nas s Čehi ravnopravni. Znamenite domače, politične in narodnogospodarske novice vedno še le iz Dunajskih listov izvemo, ker so za naše domače liste vse take obravnave — tajnost!

Dobro podučeni finančni krogi trdijo, da gré z ***železnicami v Avstriji*** jako navzdol. Stroški pri tistih menda že več let dohodke zdatno presegajo. Tako pa ni le pri državnih, temveč tudi pri zasobnih železnicah. Gališke državne železnice, komaj oživljene, t. j. v državno oskrbništvo sprejete, sklenile so za 1885. leto bilanco z 800.000 gl. primanjkljeja. Le nekoliko boljše se godí še Karol Ludvikovi železnici. Prav do skrajne meje dospeli ste železnica po Labski dolini in avstro-ogerska državna železnica, kajti le še koraka potrebuje vsaka in več ne bodete mogli izplačevati 5% dividende akcijonarjem, če bi jima država ne prišla na pomoč z državno podporo. Trpel pri tem bo edino le davkoplačevalec, kajti pasivnim železnicam mora država tolikanj iz lastnega dodajati, kolikor same premalo stržijo, da svoje dolžnosti spolnijo. Kaj je vzrok takemu gospodarstvu? Poprejšnja liberalna politika, ki je železnice gradila po vsih tistih krajih, kjer je bil kak liberalni poslanec doma, za proge pa, ki bi s časoma zadobile pomen in važnost svetovnih prog, se pa niso nič kaj brigali. Sedaj zorí sad take brezmiselne politike! Dolenjska bi bila že zdavnej lahko dobila železnico, ktera do egejskega morja in do Dalmacije potegnjena, bi bila zlate obresti donašala; toda še danes je ni. Naši tedanji državni poslanci mislili so le tedaj na njo, kedar so bile volitve razpisane. In vendar bila bi ta proga do Soluna potegnjena vsaj tolikošnje vrednosti, kakor je južna železnica Dunaj-Trst, kajti vezala bi po najkrajši poti egejsko morje s severnim in iztočnim morjem in to ni kar si bodi. Država bo konečno vendar-le sama sprevidela, da se bo morala poprijeti zgradbe takih železnic, ki ji bodo kaj nesle, če bo hotla še dalje onim podporo dajati, ki so že sedaj pasivne in bodo še vedno bolj. Zakaj hira Rudolfova železnica? Za to ker nima nikjer pravega konca. Pravi konec njen je v Solunu in doli se mora speljati.

Grozna novica prihaja iz ***Bosne*** o napadu vojaške straže. Blizo črnogorske meje je bila vojaška patrola iz zatišja po tihotapski napadena in sta dva moža na mestu mrtva obležala. To je resnica. Bosniški uradni list pa tudi še dalje za resnico trdi, da so ta napad izvršili Črnogorci pod načelništvom Luke Sjenića, kterega je Črnogorec menda za ta posel najel proti dobremu plačilu sedmih oralov poljá. Serajevska vlada je v resnici 1000 goldinarjev tistemu obljubila, kdor bi ji Luko Sjenića izročil. Kolikor so nam bosanske razmere znane, si stvar tako pojasnujemo, da Luka Sjenić s svojo četo ni prav nič druzega, kakor navaden ropar, kterega bo črnogorski knez sam Avstriji izročil, če mu v pest pride. Kako le bi se vjemala politika črnogorska z njenimi dejanji, če se prav ob tistem času od ene strani vojni minister Plamenac v Bosno podá nadvojvodo Albrehta pozdravljat, od druge pa knez Nikolaj prvega bandita, ki mu pred oči pride, čez mejo pošlje avstrijske patrole pobijat? Ta je bosa! Knez Nikolaj ni tako neumen, da bi ne vedel, kaj bi s tem dosegel. Zatoraj mislimo, da ta napad nima političnega namena, pač pa čisto navaden roparsk značaj.

Sklepanje, oziroma ponovitev trgovinske pogodbe med ***Avstro-Ogersko*** in ***Rumunijo*** dotičnim krogom več sitnosti prizadeva, kakor bi si pri tako navadni stvari to mislili. Ta slučaj so nekteri liberalni listi, ki se za prosto trgovino poganjajo, brž za svojo korist porabili, češ, med Avstrijo in Rumunijo ni vse, kakor bi moralo biti! Smešno, kaj bi le ne bilo in zakaj ne? Pravi vzrok, da se Rumunci nekoliko bolj moški držé pri sklepanji nove pogodbe, ima svoje korenine v dosedanji avstro-ogerski postavi o goveji kugi, s ktero je naša država rumunske živinorejce hudo pritisnila. Živinoreja na Rumunskem je jako razvita in je menda nikjer drugje nima konkurence, kakor le v Ameriki. Da se je pa tudi po možnosti okoristila z njo, treba ji je bilo za izvoz primerne dežele in ta je bila avstro-ogerska država, kamor se je leto za letom valaške pitane živine na stotisoč repov prignalo. Kar se je prikazala po naših krajih goveja kuga in ogerski živinorejci so takoj zagnali krik, da se je iz Rumunije semkaj zatrosila. Glas: „meje zapreti!“ razlegal se je po celi državi in zgodilo se je tako. Kuga je minula, meje so pa le še zaprte ostale. Takrat je pri nas živina tudi v ceni tako poskočila, kajti rumunskih buš več bilo ni, da bi bile konkurenco delale, domača živinoreja pa ni še tako razvita, da bi ptuje konkurence ne čutila ne! Prav je bilo, da se je meja zaprla, toda ostala naj bi bila zaprta le toliko časa, dokler je bilo treba, ne pa iz nagajivosti čez čas potrebe. To se je ravno Rumuncem silno za malo zdelo, in sklenili so, se maščevati za to. Sedaj se jim je ponudila priložnost. Dné 30. junija namreč poteče dosedanja pogodba, Rumunci se pa branijo novo skleniti, in je tudi ne bodo prej, dokler se ne odpravi postava, ki jih žuli, postava namreč, s ktero se zarad goveje kuge državna meja zapira.

Vnanje države.

Bismark je v evropejski politiki v pravem pomenu besede oven, ki zvonec nosi in za kterem vsa čreda dere. Naj bi jo skokoma drvil tudi proti največjemu propadu, kar se je v resnici v poslednjih trinajstih letih vedno godilo, nihče se ne bo ozrl ne na desno, ne na levo, temveč vsak slepo za njim dere, naj že bo potem kakor rado. Kdo se je še pred nekaj leti na političnem polji za delavca brigal, in kaj se je delavec sam brigal za politiko sploh? So pač bili nekteri, ki so se že od nekdaj z njo pečali, toda taki so bili redki kakor bele vrane. Veliki večini je bila najljubša politika polne roke dela in za druzega se niso kaj prida brigali. Kar pride Bismark in med nje dregne. Spravi jih na politično polje; mož pa tega ni naredil morda iz dobre volje, da bi jim pomagal, temveč le, ker se jih je za naskok poslužiti hotel pri boji proti svojim nasprotnikom. Od kar je pa Bismark ta korak napravil, vdrli so jo tudi drugi veliki in majheni diplomatje za njim in vse se dandanes okoli delavca lovi ter za njegovo politično naklonjenost berači. S tem se pa delavcu le škoda dela, ker se mu možgani zmešajo in mu delo mrzeti pričenja. Prav bi toraj bilo, ko bi delavski krogi politiki zopet hrbet obrnili in se kar od kraja dela poprijeli, s kterim so si nekdaj hiše zidali, današnja politika jim pa vse kaj druzega obeta. Vsak naj ostane pri tem kar je in česar se je ravno izučil, pa bo še najbolje shajal. Za politiko naj se pečajo pa tisti, ki so za to poklicani! Bismark ima v tem oziru silno veliko na vesti in težak mu bo danes ali jutri odgovor.

Med ***Nemci*** in ***Francozi*** nabira se vedno več netiva, ktero se bo danes ali jutri vžgalo in takrat bo zopet silno treskalo iz taborja v tabor, kakor leta 1870 in 1871, če še ne hujše. Posebno Nemci z risovimi očmi skrbno vsako gibanje onstran Rena opazujejo in natanko na vsako besedo pazijo, ki se v vojaških ali civilnih krogih onstran Vogezev izreče. Tako jih je v nemških Atenah silno zbodel nagovor francoskega vojnega ministra, s kterim je le-ta nedavno častniške gojence v St. Cyrski vojni

---

„Rekel si mi: vrzi proč ta jopič in jaz ti povem, kaj imaš storiti!“

Žalovci so opazovali začudeni najprej sebe, potem Vetrovca in za Vetrovcem neznanega gospoda, kteri je bil zavit od glave do pete v črnikast baržunast plašč. In peró za klobukom je bilo črno kakor gavran.

„Danes, mili sosedje, naj bo toraj dovelj! — Če Bog dá, jutri bomo nadaljevali!“ spregovoril je Vetrovec obrnivše se k svojim poslušalcem; ti so se vošče lahko noč in ogledovaje od strani tujega prišleca razhajali vsak na svoj dom. A marsikteremu in marsikteri je prišlo na mar, kakor bi se jim iz oblakov razobešenih nizko nad Žalovom ta misel vrinila v glavo: „Bog vé, kako in kaj bode jutri! — Danes se vračate zadnjič z Vetrovčevega dvorca!“ Žalovci so ponaglili proti svojim hišam korake. Ostala sta Vetrovec in Harant sama v hiši.

„Toraj, Vetrovec, kaj mi je storiti?“

Jan Harant prašal je starega moža že drugič.

(Dalje prih.)

adademiji počastil. Rekel je nekako: „Častniška služba je na Francoskem dandanes služba učitelja in vsak častnik, ki hoče kaj vreden biti, mora znati poprej iz človeka vojaka izvežbati, kakor pa se celim kardelom na čelo postaviti. V tem je ravno tista silna moč skrita, ktero tako malokdo razume in ktera čuda doprinaša zjedinjena v rokah spretnega vojskovodje. Pri vsem tem pa ne pozabite, da ima vojska prav tako, kakor glavo, tudi srce, ktero je treba tudi poblažiti; vojak mora toraj na zunaj in na znotraj izobražen biti. Zatoraj, gojenci, spojite s svojim pogumom duha tega stoletja in naša zastava bo zopet našla svojo slavo! O tem sem tem bolj prepričan, odkar sem bral v vaših očéh: Vse za Francijo!“ Nemški listi ves ta govor smešijo, ker ravno ne vedó kaj boljšega ž njim začeti.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 17. maja. („Katoliška družba rokodelskih pomočnikov.“) (Dalje.) Cerkvena slovesnost je pri kraji; kaj pa je zdaj storiti? Kaj bi mogli boljšega storiti — v dežji, kakor vedriti? A beseda „vedriti“ ima dvojen pomen: pod streho čakati, da dež preneha, pa tudi se razveseljevati. Oboje smo dobili že ob pol ene v Ferlinčevi gostilni. Zbrali smo se pod streho v steklenem salonu, ker vrt si je dež ves za-se odbral: z raznovrstnim veseljem in vedrilom smo bili pa tudi obilno preskrbljeni, kajti kadar pridejo svoji k svojim, ni treba veliko kresanja, da se zaneti in razvname ogenj občne radosti. K tej jako živahni radosti je pripomoglo več reči, a imenujem naj le štiri: napitnice, lepo petje, telegrami, in jako dobra, pa ne predraga postrežba že itak znane gostilne.

Najprej se oglasi čast. g. Janez Gnjezda, ter povabi v daljši lepi napitnici zbrane goste, naj pijejo v prvi vrsti na zdravje najvišega cerkvenega oblastnika, rimskega papeža Leona XIII., in najvišega našega svetnega vladarja, presvitlega cesarja Franja Josipa I. Iz nad sto grl zadoni trikratni „Živio!“, kozarci zazvenčé, pevci zapojó cesarsko pesem, ki se ti tem lepša zdi, čem večkrat jo slišiš. Ni se še prav pozgubil vtis prve napitnice, že se oglasi čast. gosp. Anton Kržič, in v zvezi s prvo napitnico napije mil. knezoškofu dr. Missiji in deželnemu predsedniku baronu Winklerju, kot ljubljenima namestnikoma najviše duhovske in svetne časti in oblasti. Tudi tej napitnici sledi enako navdušen odmev. Na to vstane g. Zabukovec in se spominja deželnega glavarja grofa Thurn-a in župana Grasselli-ja, ki sta s tem pokazala, kako sta družbi naklonjena, ker sta se tudi vdeležila svečanosti pri vkladanji temeljnega kamna. Gosp. Bonač napije društvenemu načelniku, ter se mu zahvali v imenu društva za ta prevažni korak, ki ga je storil za rokodelce z vložitvijo temeljnega kamna. Gosp. Andrej Volc, načelnik Šentviškega društva, napije udom Ljubljanske katoliške rokodelske družbe, ter vsim onim gospodom, kteri za njo delajo in so z njo v zvezi, na kar gosp. Rus z vnetim povdarkom razodeva radost, ktero smo čutili takrat, ko se je vstanovila v Šent-Vidu katoliška rokodelska družba, in ki jo čutimo zdaj, ko se kaže med obojnim društvom tako lepa bratovska zveza. Ravno to bratovsko zvezo poslavi še gosp. Milavec v vezani besedi s primerno deklamacijo. Oboje na veliko radost vsih navzočih.

(Konec prih.)

Domače novice.

(**Imenovanja.**) „Wiener Zeitung“ 18. t. m. naznanja, da so bili od voditelja justičnega ministerstva imenovani: Gosp. Edvard Dev, okrajni sodnik v Črnomlji, za deželne sodnije svetovalca v Novem mestu; gosp. Janez Delpin, okrajni sodnik v Loki, pa za deželne sodnije svetovalca v Celovcu.

(**Pisateljskega podpornega društva**) novi odbor se je tako konstituviral, kakor poprej; predsednik mu je zopet g. dr. Vošnjak, podpredsednik g. prof. Levec, tajnik g. prof. Raič in blagajnik pa podžupan g. Petričič.

(**Pogreba**) ranjcega barona Wurzbacha, ki je bil včeraj popoludne ob 5. uri, vdeležila se je vsa odlična Ljubljanska gospôda in gospodski služabniki, vrhovni zastopniki oblastnij in uradov, cesarskih, deželnih, mestnih in zasobnih.

(**Poslednjo čast**) skazali so skoraj vsi tukajšnji odličneji Slovenci včeraj popoludne gospej Ivani Murnikovi, materi tukajšnjega cesarskega svetnika g. Ivana Murnika, spremivši jo k poslednjemu počitku k sv. Krištofu.

(„**Medenov večer**“) napravi v nedeljo dne 23. t. m. na vrtu Ljubljanske čitalnice delavsko pevsko društvo „Slavec“. Medenovo ime je po celi slovenski domovini slavno-znano in nadjati se je, da se bode te slavnosti vsakdo radostnega srca vdeležil, kdor je prijatelj krasnega domačega petja. Slavnost ta ne bo se priredila le za mali krog njegovih prijateljev in znancev, temveč se najvljudneje k njej vabijo vsi Slovenci veselega in nepokvarjenega srca, da pomagajo proslavljati moža, kterega do sedaj v umetnem in lepem petji pri nas še nikdo ni dosegel. Bog mu je podaril krasen srebrnozvoneč glas, Meden si je pošteno prizadeval vspeti se na višavo izobraženosti, kjer ga občudujemo sedaj pri vsaki slavnosti. Presvitli cesar sam segel mu je, ginjen od krasnega glasu njegovega l. 1883 v roko.

(**Društvo „Ljudska kuhinja“**) imelo bode 22. maja t. l. ob 6. uri zvečer svoj občni zbor v prostorih starega strelišča, na kterega se vabijo udje in sploh prijatelji tega ljudomilega zavoda.

(**Toča**) pobila je po Vipavski dolini v Vrhpolji, Vipavi, na Slapu in Erzelju. Šla je tako gosta, da je vse tla pobelila za dva prsta na debelo. Po vrtovih je vse vničeno, trsje hudo poškodovano.

(**300 goldinarjev**) podaril je svitli cesar občini Dornberg na Goriškem za podporo gledé škode, ki jo je lansko leto po utrganem oblaku doletela.

Telegrami.

Dunaj, 18. maja. Trgovinska pogodba med Avstrijo in Rumunijo preneha že 1. junija.

Dunaj, 19. maja. „Wr. Ztg.“ objavlja imenovanje c. k. vojaškega župnika Nikolaja Zica v Gradcu častnim kanonikom pri katedralnem kapiteljnu Ljubljanskem.

Zagreb, 18. maja. Dr. Starčevič in Grzanić prišla sta danes iz zapora in sta šla naravnost v redakcijo „Hrvatske“. Demonstracije ni bilo nobene.

Pariz, 19. maja. Ministerski sovet je sprejel načrt postave o splošni triletni vojni službi. Dijaki, učitelji in bogoslovci služili bodo le po dve leti.

Pariz, 19. maja. „Havas“ sporoča, da so prišli v Sofiji na sled zaroti proti knezu in ministerskemu predsedniku. Kretáni so na narodnem saboru sklenili poslati ptujim konzulom adreso, v kterej jim zatrjujejo, da hočejo pod turško oblastjo ostali, nadjajoč se, da jih bode Turčija za to obdarila s predpravicami.

Catania, 18. maja. Etna jela je ob 11 dopoludne izmetavati pepel, kterega posebno veliko na zapadni strani glavnega žrela s soparjem vred venkaj zmeče.

Poslano

V 10. štev. t. l. prinaša „Slovan“ poročilo o zadnjem občnem zboru „Matice Slovenske“ in pravi gledé dopolnilne volitve odbora: „Gospôda dr. H. Dolenec, Ivan Hribar, A. Kaspret, V. Kermavner, Janko Kersnik, Ivan Murnik in A. Raič so pisatelji in znalci naše književnosti, ki bodo Matici udarili pravo pot delovanja, in zato smemo z letošnjo volitvijo biti popotnoma zadovoljni.“

Ker sem jaz med imenovanimi jedini „stari“ odbornik in ker pri volitvi nikakor nisem bil med kandidati, ki so jih priporočali in volili gospodje, kterih zaupanje so vživali drugi omenjeni častiti kolegi-pisatelji, in ker bi morda vsled te „Slovan“-ove opomnje utegnil kdo prav nasprotno sklepati: zdi se mi potrebno s temi besedami ono opomnjo pojasniti.

Na Brdu dne 16. maja 1886.

Janko Kersnik.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl.	10	kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „	30	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	116 „	45	„
Papirna renta, davka prosta	101 „	85	„
Akcije avstr.-ogerske banke	879 „	—	„
Kreditne akcije	282 „	30	„
London	126 „	85	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	10 „	04	„
Ces. cekini	5 „	96	„
Nemške marke	62 „	05	„

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
18.	7. u. zjut.	743·32	+10·4	sl. svzh.	jasno	
	2. u. pop.	741·78	+23·0	sl. svzp.	jasno	0·00
	9. u. zveč.	741·90	+13·6	sl. zap.	jasno	

Jako lep dan. Srednja temperatura 15·7° C., za 1·1° C. nad normalom.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hklt. 8 gl. 41 kr., — domača 6 gl. 93 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 5 gl. 11 kr. — Ajda 5 gl. 61 kr. — Proso 6 gl. 27 kr. — Turšica 5 gld. 61 kr. — Oves 3 gl. 63 kr.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze milega sočutja o bolezni in smrti naše nepozabljive matere, gospe

IVANE MURNIK-ove,

za mnogobrojne darovane vence in obiloštevilno spremstvo predrage pokojne k poslednjemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dné 18. maja 1886.

Žalujoči ostali.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Predelal

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen frančiškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

RESTAVRACIJA „PRI KRAMARJI“.

Podpisani vljudno naznanja sl. občinstvu, da bode **v soboto 15. t. m.**

na Preširnovem trgu št. 2, poleg lekarne g. Svobode,

otvoril dobro urejeno

RESTAVRACIJO „PRI KRAMARJI“

v lastnej režiji. Podpisani vabi vljudno na obilen obisk te gostilne. Za solidno, točno in ceno postrežbo z dobrimi jedili in pijačami se jamči. Točilo se bode

Kozlerjevo marcno pivo vrček 10 kr.

S spoštovanjem

Jože Kramar,

restavrant.

(3)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.